



Økonomiplan 2024-2027 og årsbudsjett 2024 for  
Berlevåg Havn KF

### **Forslag til vedtak:**

Det vedlagte forslaget til økonomiplan 2022-2025 fastsettes som det fremgår av eget dokument.

Økonomiplan 2022-2025 gir rammer for drift og investeringer i årsbudsjett 2022.

Budsjett og økonomiplan 2022-2025 vedtas med de mål og premisser for havnas tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

Havnesjefen får fullmakt til å innarbeide de økonomiske konsekvensene av det vedtatte årsbudsjettet i økonomiplanen.

### **Strategi**

Berlevåg Havn KF har en strategi som å være en ansvarlig, grønn og attraktiv fiskerihavn i nord. Visjon for havna er dermed «Aktivitet i havna er aktivitet i samfunnet».

I sitt forretningsida skal Berlevåg havn sørge for en rasjonell og effektiv havnedrift, føre tilsyn med trafikken i havnedistriktet og forvalte havnens eiendommer, innretninger og andre aktiva med sikte på en best mulig ressursutnyttelse for havnens brukere og kommunen. Berlevåg Havn kan også delta aktivt i næringsutvikling til det beste for Berlevåg havn og Berlevåg Kommune herunder deltagelse i andre selskaper. Foretaket skal sørge for sikkerhet og fremkommelighet i berlevåg kommunes sjøområde, og drifte og utvikle havner på en effektiv og sikkert måte ved bruk av digitalisering og atomisering. Videre skal havna foreta nødvendige investeringer i havneinfrastruktur, samt forretningsmessige investeringer innenfor havnerelatert næring som skaper vekst for Berlevåg Kommune. Berlevåg Havn skal ta en aktiv rolle i utviklingen av Berlevåg Industripark. Berlevåg Havn skal bidra med havnefaglig kompetanse i utviklingen av Berlevåg Industripark samt andre prosjekter som vil være havneavhengige. Sist ikke minst skal Berlevåg Havn kontinuerlig jobbe for å integrere miljøfremmede tiltak og aktiviteter som en del av sitt samfunnsansvar

### **Overordnede mål**

Det overordnede målet for Berlevåg Havn KF er at foretaket skal være samfunnsansvarlig, kyndig, smart og markedsorientert.

Havna skal være **samfunnsansvarlig** gjennom utvikling av gode kaier og uteområder, vedlikehold av havnas områder og eiendommer og sitt bidrag til å gjøre Berlevåg til et attraktivt sted til å bo, besøke og drive næring.

Å være **kyndig** gjelder formidling av informasjon og styrke omdømme, sikring av kompetanse om havn og havnedrift, sikring av funksjonell tilrettelegging for håndtering av passasjerer/gods/aktiviteter for ulike fartøygrupper som fiskebåter, godsbåter og Kystruten, og utvikling av fremtidig havneareal for fremtidige behov.

Å være **smart** innebærer å være bærekraftig og fremtidsrettet, å tilrettelegge for digitalisering og automatisering, å legge til rette for håndtering av passasjerer og varer og å gjøre miljøvennlig drivstoff tilgjengelig.

**Markedsorientering** dreier seg om tilrettelegging for at fartøy kommer tilbake til Berlevåg, å være bindeleddet som gjør helhetsopplevelsen av et havnebesøk i Berlevåg positivt, å se brukerens på sjø og land etter sine behov og å bidra til å få nye båter til å etablere seg i berlevåg kommune.

#### **Handlingsplan:**

Det er viktig at havna skal alltid delta i oppgaver som kan gi ekstra inntekter til havna.

**INDUSTRIHAVN REVNES:** Berlevåg Havn KF skal delta aktivt i utviklingen av Berlevåg Industripark. Det skal foretas vurdering av utdyping av havna og vurdering av kapasitet på dampskipskaia. Det skal sikres tilgang på areal i forbindelse med industrietablering. Havna skal også bidra til at havna har kontroll på kaikanten gjennom eierskap.

**VEDLIKEHOLD:** Berlevåg Havn KF skal foreta vedlikehold på sine eiendeler (for eks. kaier, bygninger og maskiner)

**SØPPEL:** Havna skal holde arealer ryddig med formidling av informasjon til brukere om hvor søppel skal disponeres, samling av søppel fra fartøyer som besøker havna og oppfølging av miljøstasjon.

**HMS:** Foretaket skal alltid ha HMS som høyeste prioritet for både ansatte og brukere av havna. Sikring av dampskipskaia og industriområder, bom løsning og lagning av samarbeidsplan hvert år er viktige for i denne forbindelsen.

**DIALOG MED NÆRINGSUTØVER:** Berlevåg Havn KF skal holde dialog med havnas næringsutøvere for å forstå behov og legge til rette for deres behov. Dette skal gjøres med informasjonsskriv om Berlevåg Havn og hvilken service som ytes til både hjemmeflåte og besøkende flåte.

**TILRETTELEGGE FOR GRØNNE OMRÅDER:** Havna skal være med å legge til rette for plasser der turister/fastboende kan oppholde seg i havnas arealer.

## **Økonomisk status for Berlevåg Havn KF**

Hovedinntektskildene er hus- og arealleie, havnetjenesten til Hurtigruten, vederlag og leie av kaier og flytebrygger, samt frakt som utgjør mer enn 70 % av total salgsinntekt på kr 12 mill. (eks. salg av diesel).

### **Brutto driftsresultat**

Brutto driftsresultat gir utrykk for foretakets evne til å betjene gjeld, finansiere investeringer samt evne til å avsette midler til framtidig bruk. Det fremkommer som alle inntekter minus alle driftsutgifter (ekskludert finansutgifter). Bortsett fra 2018, klarte foretaket å dekke de løpende utgiftene med den løpende inntekten de siste fem årene. I 2021 var brutto driftsresultatet på 1,9 mill.

### **Netto driftsresultat**

Netto driftsresultat blir sett på som den viktigste enkeltindikatoren for å vurdere den økonomiske situasjonen i foretaket og viser foretakets økonomiske handlefrihet. Netto driftsresultat viser hvor mye som kan benyttes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk etter at foretaket har dekket årets finansutgifter. Det anbefalte nivået for netto driftsresultat som prosent av salgsinntekter bør ligge på minst 1,75 % for å ha en sunn økonomi i kommunesektoren.

Foretakets evne til å dekke finans- og investeringsutgiftene er svak og man må derfor være svært tilbakeholden med investeringer i årene som kommer.

### **Gjeld og finansutgifter**

Gjeldsgraden viser hvor mye lånegjeld foretaket har i forhold til inntekter. Dersom et kommunalt foretak har høy gjeld, fører dette til høye årlige utgifter til renter og avdrag i lang tid framover. Det blir dermed mindre penger til ordinær drift og fremtidige investeringer. Anbefalt nivå på gjeldsgraden for kommunesektoren er 80 %. Gjeldsgraden ligger nå på ca. 1000 %. Hovedgrunnen til dette er betydelige investeringer i de siste årene som har ført til økning i langsiktig lånegjeld med nesten 300 %, fra kr 46 mill. i 2016 til KR 135 mill. i 2022.

Foretakets lånegjeld ved utgangen av 2022 var kr 135 mill. 2022 er med det blitt det året siden 2016 med laveste investeringsnivå. I 2023 er det ikke investert noe og en sikter mot å ha høy terskel for

investeringer i årene som kommer da det å få gjelden ned er svært viktig. Ikke minst er dette viktig når rentenivået har krøpet markant oppover.

Ca 2/3 av lånebeløpet er i KLP og ca 1/3 i Kommunalbanken. Av dette er ca ¼ på flytende rente og ¾ på fast rente. I tillegg skylder foretaket kommunen kr 3 mill. i likviditetslån som forfalt i oktober 2021 jf. kommunestyret sak 68/20 og 3 års rentefritt lån på KR 2,35 mill. for inndekning av merforbruk fra 2018 jf. kommunestyret sak 102/20.

### **Investeringsutgifter**

Siden 2016 til 2022 har foretaket investert ca. NOK 174 millioner. Det er ikke investert og tatt opp ny gjeld i 2023 og slik planlegges det for hele økonomiplanperioden 2024-2027.

### **Disposisjonsfond, likviditet osv.**

Foretaket har ingen reserver i form av disposisjonsfond utover en fordring hos Berlevåg Bunkers AS på kr 1,8 mill. Berlevåg Bunkers AS. Det selskapet skal nå likvideres og driften flyttes over i havneforetaket.

### **Budsjett 2024-2027**

De overordnede målene og handlingsplanen for Berlevåg Havn KF er diskutert i begynnelsen av rapporten. Økonomistyringen må være i fokus og det skal økes forutsigbarhet og gjennomsiktighet ved forbedring av økonomiske rutiner og formidling av informasjon. Følgende er spesifikke mål og premisser for planperioden.

### **Målsettinger og premisser:**

	2024	2025	2026	2027
Fokus på økonomistyring i drifta	X	X	X	X
Delta aktivt i utviklingen av industriparken	X	X	X	X

## Driftsbudsjett:

Berlevåg Havn KF er en del av Berlevåg Kommune som konsern (juridisk enhet). Dette innebærer at økonomibestemmelser i kommuneloven gjelder også for foretaket. Økonomibestemmelsene i kommuneloven bygger på prinsippet om at løpende utgifter skal finansieres av løpende inntekter. Hensynet bak denne grensdragningen er at foretaket ikke skal legge seg på et høyere aktivitetsnivå i den løpende driften enn det som kan finansieres av løpende inntekter. Det vil si at sum driftsutgifter bør være lavere enn sum driftsinntekter slik at foretaket får et positivt driftsresultat.

Økonomiplanen skal omfatte hele foretakets virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i perioden.

**Budsjettallene viser at Berlevåg Havn KF ikke har evne til å dekke sine utgifter med løpende inntekter i planperioden. Basert på forutsetningen om at lånene til kommunen fortsatt utsettes, legges det frem et budsjettforslag som har et netto driftsresultat ute av balanse i planperioden. Det betyr både at det ikke planlegges med netto avsetninger til disposisjonsfond og at eier må skyte til gapet mellom balanse og merforbruk. Det er derfor avgjørende for havna at en reduserer driftsutgifter der det er mulig og øker inntekt der det er mulig.**

Økonomisk oversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-6	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Overføringer og tilskudd fra andre	-2 377 758	-2 609 000	-1 103 000	-835 000	-197 000	-197 000
Salgs- og leieinntekter	-12 531 582	-12 782 000	-13 507 000	-13 507 000	-13 507 000	-13 507 000
<b>Sum driftsinntekter</b>	<b>-14 909 340</b>	<b>-15 391 000</b>	<b>-14 610 000</b>	<b>-14 342 000</b>	<b>-13 704 000</b>	<b>-13 704 000</b>
Lønnsutgifter	3 733 138	2 941 000	2 938 000	2 938 000	2 938 000	2 938 000
Sosiale utgifter	330 430	284 000	486 000	486 000	486 000	486 000
Kjøp av varer og tjenester	3 720 751	3 069 000	3 151 000	3 151 000	3 151 000	3 151 000
Overføringer og tilskudd til andre	53 997					
Avskrivninger	4 836 542					
<b>Sum driftsutgifter</b>	<b>12 674 858</b>	<b>6 294 000</b>	<b>6 575 000</b>	<b>6 575 000</b>	<b>6 575 000</b>	<b>6 575 000</b>
<b>Brutto driftsresultat</b>	<b>-2 234 482</b>	<b>-9 097 000</b>	<b>-8 035 000</b>	<b>-7 767 000</b>	<b>-7 129 000</b>	<b>-7 129 000</b>
Renteinntekter	-118 170	-20 000	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000
Utbytter	-8 067	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Renteutgifter	2 045 083	4 376 000	5 574 000	5 140 000	4 770 000	4 598 000
Avdrag på lån	4 563 316	4 748 000	4 262 000	4 687 000	4 324 000	4 324 000
<b>Netto finansutgifter</b>	<b>6 482 162</b>	<b>9 097 000</b>	<b>9 709 000</b>	<b>9 700 000</b>	<b>8 967 000</b>	<b>8 795 000</b>
Motpost avskrivninger	-4 836 542					
<b>Netto driftsresultat</b>	<b>-588 863</b>	<b>0</b>	<b>1 674 000</b>	<b>1 933 000</b>	<b>1 838 000</b>	<b>1 666 000</b>
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering						
Avsetninger til bundne driftsfond						
Bruk av bundne driftsfond						
Avsetninger til disposisjonsfond		8 000				
Bruk av disposisjonsfond						
Dekning av tidligere års merforbruk	588 863					
<b>Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat</b>	<b>588 863</b>	<b>8 000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)</b>	<b>0</b>	<b>8 000</b>	<b>1 674 000</b>	<b>1 933 000</b>	<b>1 838 000</b>	<b>1 666 000</b>

## Tiltaksliste : Havnestyrets budsjettforslag 8. desember

### Rapportnavn : Tiltaksliste

Havnestyrets budsjettforslag 8. desember	2024	2025	2026	2027
Avdragsutsettelse (014)	-486 250	0	0	0
Avvikling av Schenker-avtale (012)	60 000	60 000	60 000	60 000
Fjerne (Vakant) økonomimedarbeider (015)	-312 700	-312 700	-312 700	-312 700
Innsparing medarbeider bunkers (011)	-70 800	-70 800	-70 800	-70 800
Nytt kaileie-regime (009)	-650 000	-650 000	-650 000	-650 000
Nytt utleieprodukt - garasje for tankbrannbil (016)	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000
Redusere post for salg av tjenester til private (007)	75 000	75 000	75 000	75 000
Øke inntekt på bunkers (010)	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
Øke tillegg hjullaster på ØFAS (013)	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Øke leie i flytebryggeanlegg (008)	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000

### Lønn

Det er budsjettetert med 5,13 faste årsverk (men der 50 % stilling som økonomikonsulent holdes vakant). I tillegg er det budsjettetert med lønn til renholder. Lønnsveksten fra 2023 til 2024 følger kommunal- og moderniseringsdepartementets anslag. Det er derfor lagt inn en lønnsvekst på 4,9% i 2024.

### Kjøp av varer og tjenester

Det er budsjettetert med ca. KR 2,5 mill. til kjøp av varer og tjenester i daglig drift. Hoved kostnadene er frakt, strøm og vedlikehold og budsjettall står på kr 1 000 000, kr 564 000 og kr 170 000. Det er forventet noe økning i driftskostnader i budsjettperiode sammenliknet med budsjett 2023 da det har vært høy prisstigning gjennom 2023. I tillegg er det lagt inn kjøp av tjenester fra KomRev Nord med kr 125 000, og fra Berlevåg Kommune (økonomiavdelingen) med kr 50 000.

### Finansutgifter

Den sterke gjeldsveksten betyr at foretaket er sårbart for framtidige økninger i rentenivået. Foretaket har tidligere hatt stor hjelp i at renteutgiftene har vært historisk lave. Styringsrenten har fortsatt å øke vesentlig gjennom 2023 og det forventes at renteutgifter, særlig på lån med flytende rente vil gi foretaket store kostnadsøkninger i de neste årene. En stor del av lånene er sikret med fastrente, men disse går etter hvert over til flytende rente og når det skjer vil rentekostnaden kjennes.

Etter dette budsjetteres det med 5,57 mill i rentekostnad og 4,23 mill i avdrag for 2024.

Avdragsbetalingen er i budsjettet for første gang redusert med avdragsutsettelse ned mot nivået for såkalte minimumsavdrag etter bestemmelsen i kommuneloven § 14-18 første ledd.

Litt ut i planperioden vil to lån være nedbetalt og dette kan øke handlingsrommet noe, men en har ikke funnet det riktig å omsette denne handlefriheten i konkrete budsjetteringsgrep nå fordi det fortsatt er så mye usikkerhet både innenlands og internasjonalt med krig i Europa, dyrtid og inflasjon. Det tas derfor sikte på å revidere opp disse størrelser bedre når dette viser seg mer klart.

## Investeringsbudsjett:

Rapportnavn : Bevilgningsoversikt investering jf. §5-5 første ledd						
Beskrivelse	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
<b>Berlevåg havn kf</b>						
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
<b>SUM INVESTERINGSUTGIFTER</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	0	0	0	0
Tilskudd fra andre	0	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	0	0	0	0	0	0
<b>SUM INVESTERINGSINNTEKTER</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Videreutlån	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0	0	0
<b>NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	0	0	0	0	0	0

Berlevåg Havn KF har ikke planlagt noen nye investeringer i planperioden.

## Utvikling - gjeld og finansutgifter

Gjeldsgraden er i 2023 på ca. 1000 %. Det er i dette budsjettet lagt til grunn vesentlige tiltak for å skaffe balanse i økonomien. Et kraftig utvidet salg av tjenester og ingen investeringer. Videre er det viktig å holde kontroll på inntekter og utgifter. Alle tiltak må være strengt vurdert og vedlikeholdet utsettes så langt det er forsvarlig.



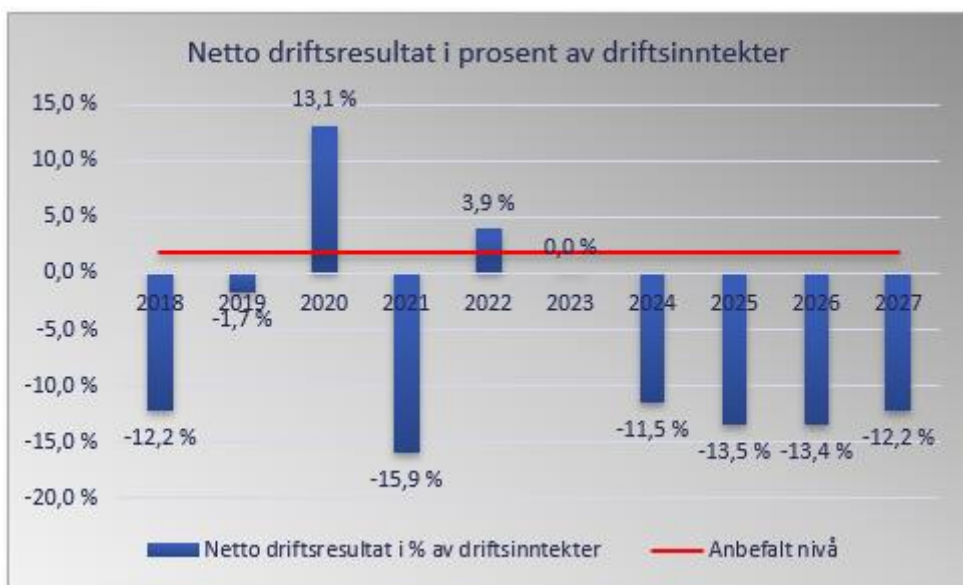
## Utvikling - netto driftsresultat

Anbefalt nivå over tid er at netto driftsresultat bør være på 1,75 % eller høyere for at foretaket skal sitte igjen med tilstrekkelige midler til investeringer og ha en sunn økonomi på sikt. I foretakets budsjettforslag ligger resultatgraden under handlingsregelen i hele planperioden.

I hele perioden er netto driftsresultatet budsjettert med merforbruk. Dette er da betydelig lavere enn anbefalt nivå på minst 1,75%. Låneporteføljen vil når avdragskapasiteten og handlingsrom finnes dreies over til de lån med høyest rente.

Foretakets disposisjonsfond planlegges for denne planperioden å være uten avsetninger. Slik det er nevnt ligger det likevel flere usikkerheter og antatt framtidig valgfrihet i siste del av perioden som en forventer kan gi grunn for avsetningsmuligheter likevel kan finnes.

Berlevåg Havn KF har ikke planlagt noen nye investeringer i planperioden.



## Detaljbudsjett per ansvar:

Bevilgningsoversikt drift A (KF/IKS) budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4, 2. ledd	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
1000 - Berlevåg Havn	-3 727 966	-4 457 000	-3 395 000	-3 127 000	-2 489 000	-2 489 000
1020 - Renovasjon	-13 496	-13 000	-13 000	-13 000	-13 000	-13 000
1030 - Landstrøm	-362 100	-374 000	-374 000	-374 000	-374 000	-374 000
1040 - Kjøp og videresalg av varer	-17 600	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
1050 - Pumpehus	157 844					
1060 - Transport	-661 632	-1 039 000	-1 039 000	-1 039 000	-1 039 000	-1 039 000
1075 - Utleiebygg	-2 446 076	-3 224 000	-3 224 000	-3 224 000	-3 224 000	-3 224 000
	-7 071 026	-9 097 000	-8 035 000	-7 767 000	-7 129 000	-7 129 000

## Andre pliktige oversikter etter kommuneloven

Bevilgningsoversikt drift A (KF/IKS) etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Sum bevilgninger drift, netto	-3 384 000	-6 549 000	-8 597 000	-8 281 000	-8 458 000	-7 661 000
Avskrivninger	4 573 000					
Sum netto driftsutgifter	1 189 000	-6 549 000	-8 597 000	-8 281 000	-8 458 000	-7 661 000
Brutto driftsresultat	1 189 000	-6 549 000	-8 597 000	-8 281 000	-8 458 000	-7 661 000
Renteinntekter	-32 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Utbytter	-6 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Renteutgifter	1 495 000	2 100 000	4 226 000	3 910 000	3 798 000	3 364 000
Avdrag på lån	4 186 000	4 468 000	4 398 000	4 398 000	4 687 000	4 324 000
Netto finansutgifter	5 643 000	6 541 000	8 597 000	8 281 000	8 458 000	7 661 000
Motpost avskrivninger	-4 573 000					
Netto driftsresultat	2 259 000	-8 000	0	0	0	0
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering		3 000				
Avsetninger til bundne driftsfond						
Bruk av bundne driftsfond						
Avsetninger til disposisjonsfond			8 000			
Bruk av disposisjonsfond		-365 000				
Dekning av tidligere års merforbruk						
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-362 000	8 000	0	0	0	0
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	1 897 000	0	0	0	0	0